

Konstans jellegű igény előrejelzése

Mozgó átlag

Az igény alakulásának jellegzetes alapesetei

- Trend (Additív/Multiplikatív)
  - Szezonális (Additív/Multiplikatív)
-
- Ha historikus adataink sem trend, sem szezonális jellemzőket nem hordoz magában: konstans igényről beszélhetünk

Konstans jellegű igény előrejelzése

D_t igény tényleges értéke a t időszakban (val. változó)

F_t a t időszakbeli igény előre jelzett értéke a $t-1$ időszakból (egy-lépéses előrejelzés) (val. változó)

$F_{t,t+\tau}$ a $t+\tau$ időszakbeli igény előre jelzett értéke a t időszakból (több-lépéses előrejelzés)

$e_t = F_t - D_t$ az előrejelzési hiba a t időszakban, az előrejelzett és a tényleges igény különbsége

Konstans jellegű igény előrejelzése

$D_t = \mu - \varepsilon_t$ t időszakban a tényleges igény, mely leírható:

μ :   az igény nem ismert konstans értéke

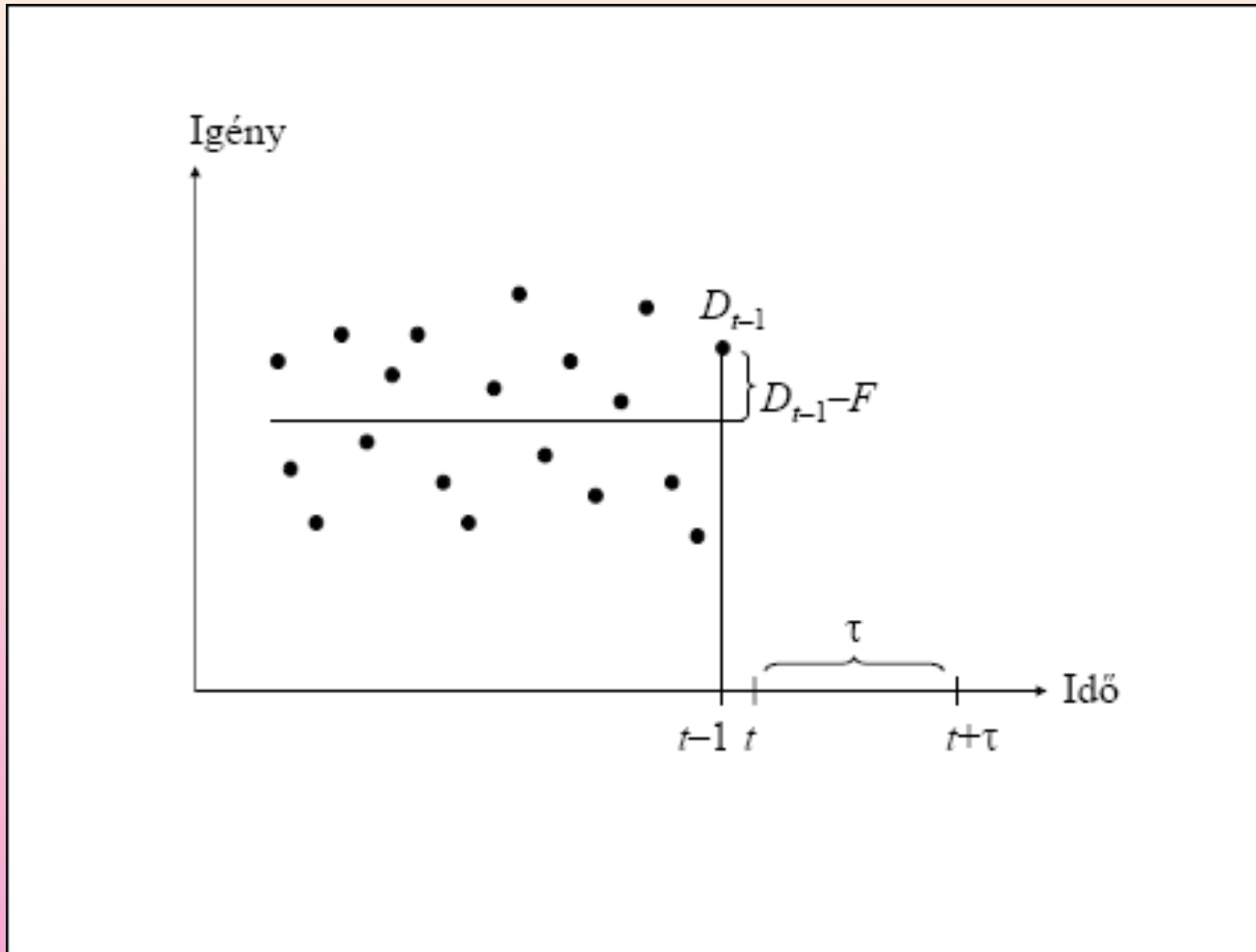
ε_t :   valószínűségi változó, ami a konstanstól történő eltérés mértékét fejezi ki t időszakban

$E\{\varepsilon_t\} = 0$ Eltérés várható értéke nulla, így konstans az igény
Az igény egy állandó érték körül szóródik.

$VAR\{\varepsilon_t\} = \sigma^2$ Tényleges igény szórásnégyzete

(Koltai, T. (2006) Termelésmenedzsment. Typotex, 34. o.)

Állandó (konstans) jellegű igény előrejelzése

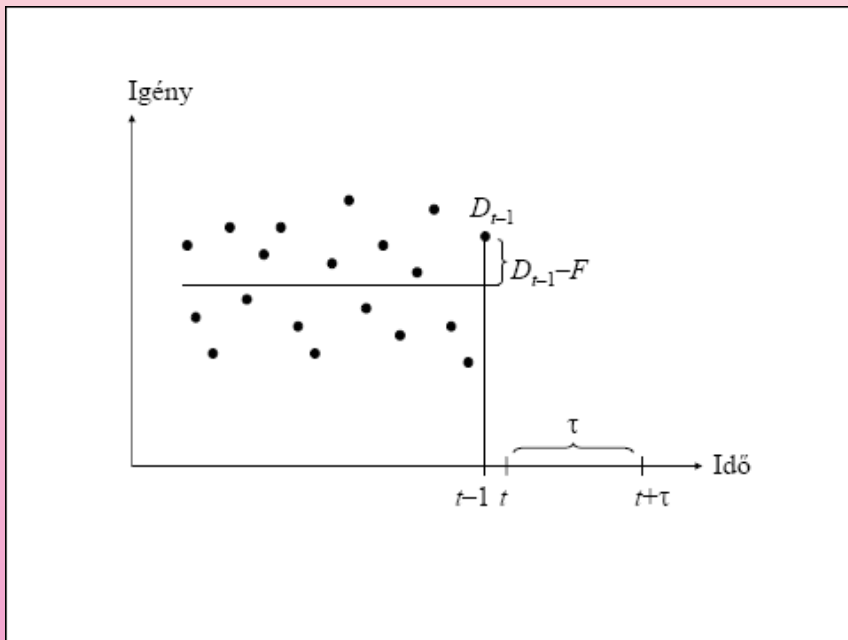

(Koltai, T. (2006) Termelésmenedzsment. Typotex, 34. o.)

Állandó jellegű igény előrejelzése mozgó átlaggal

$$\acute{A}HN = \frac{1}{N} \cdot \sum_{i=1}^N (F - D_i)^2 = \frac{1}{N} \cdot \sum_{i=1}^N (F^2 - 2FD_i + D_i^2)$$

$$\frac{\partial \acute{A}HN}{\partial F} = \frac{1}{N} \cdot \sum_{i=1}^N (2F - 2D_i) = 0 \rightarrow F = \frac{1}{N} \cdot \sum_{i=1}^N D_i$$

$\acute{A}HN$ = átlagos hiba négyzet
Új információ
Feldolgozott adatok mennyisége
Frissítés

Előrejelzés mozgó átlaggal:

$$F_t = \frac{1}{N} \cdot \sum_{i=t-N}^{t-1} D_i = \frac{1}{N} \cdot (D_{t-1} + D_{t-2} + \dots + D_{t-N})$$

Az előrejelzés aktualizálása:

$$F_{t+1} = \frac{1}{N} \cdot \sum_{i=t-N+1}^t D_i = \frac{1}{N} \cdot (D_t + D_{t-1} + \dots + D_{t-N+1}) =$$
$$\frac{1}{N} \cdot \left[D_t + \sum_{i=t-N}^{t-1} D_i - D_{t-N} \right] = F_t + \frac{1}{N} \cdot [D_t - D_{t-N}]$$

N szerepe

Konstans igényt feltételezve, miért változtassuk az előrejelzést ?

(Koltai, T. (2006) Termelésmenedzsment. Typotex, 35. o.)

FELADAT: Egy gumitömlőket gyártó üzem megrendeléseit 4 hetes időszakokat tekintve a következőképpen alakul. Számítsa ki, mi lesz a P9-es igény, ha N, a vizsgált múltbeli elemek száma 8.

P1	1050	db
P2	1231	db
P3	1022	db
P4	1031	db
P5	1120	db
P6	1090	db
P7	1003	db
P8	1055	db

FELADAT: Egy gumitömlőket gyártó üzem megrendeléseit 4 hetes időszakokat tekintve a következőképpen alakul. Számítsa ki, mi lesz a P9-es előrejelzés, ha N, a vizsgált múltbeli elemek száma 8. Egylépéses előrejelzést végezzen.

P1	1050	db
P2	1231	db
P3	1022	db
P4	1031	db
P5	1120	db
P6	1090	db
P7	1003	db
P8	1055	db

$$N=8 \quad F_{8,9} = \frac{1}{8} (D_1 + D_2 + D_3 + D_4 + D_5 + D_6 + D_7 + D_8)$$

FELADAT: Egy gumitömlőket gyártó üzem megrendeléseit 4 hetes időszakokat tekintve a következőképpen alakul. Számítsa ki, mi lesz a P9-es előrejelzés, ha N, a vizsgált múltbeli elemek száma 8. Egylépéses előrejelzést végezzen.

P1	1050	db
P2	1231	db
P3	1022	db
P4	1031	db
P5	1120	db
P6	1090	db
P7	1003	db
P8	1055	db

$$F_{8,9} = 1075,25 \text{ db}$$

$$N=8$$

$$F_{8,9} = \frac{1}{8} (D_1 + D_2 + D_3 + D_4 + D_5 + D_6 + D_7 + D_8)$$

FELADAT: ....legyen N , a vizsgált múltbeli elemek száma 4. Készítsen egylépéses előrejelzést végezzen a 9. periódusra.

D_1	P1	1050db
D_2	P2	1231db
D_3	P3	1022db
D_4	P4	1031db
D_5	P5	1120db
D_6	P6	1090db
D_7	P7	1003db
D_8	P8	1055db
$F_{8,9}$	P9	??? db

Ha $N=4$ $F_{8,9}=1067$ db

FELADAT: ....megérkeztek a P9 aktuális adatok. Örömmel látjuk, hogy 1100 db-ot sikerült értékesíteni. Számítsuk ki hogy az új adat alapján, mi lesz a P10-es igény , ha N, a vizsgált múltbeli elemek száma 8.

D_1	P1		1050db
D_2	P2		1231db
D_3	P3		1022db
D_4	P4		1031db
D_5	P5		1120db
D_6	P6		1090db
D_7	P7		1003db
D_8	P8		1055db
D_9	P9		1100db
$F_{9,10}$	P10	???	db

FELADAT: ....megérkeztek a P9 aktuális adatok.

Örömmel látjuk, hogy 1100 db-ot sikerült értékesíteni. Számítsuk ki hogy az új adat alapján, mi lesz a P10-es igény , ha N, a vizsgált múltbeli elemek száma 8.

D ₁	P1	1050db
D ₂	P2	1231 db
D ₃	P3	1022 db
D ₄	P4	1031 db
D ₅	P5	1120 db
D ₆	P6	1090 db
D ₇	P7	1003 db
D ₈	P8	1055 db
D ₉	P9	1100 db
F _{9,10}	P10	1081,5db

$$F_{9,10} = \frac{1}{8} (D_2 + D_3 + D_4 + D_5 + D_6 + D_7 + D_8 + D_9)$$

**SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR
KÖZGAZDÁSZ KÉPZÉS
TÁVOKTATÁSI TAGOZAT
LECKESOROZAT
COPYRIGHT © SZTE GTK 2017/2018**

**A LECKE TARTALMA, ILLETVE ALKOTÓ ELEMEI ELŐZETES,
ÍRÁSBELI ENGEDÉLY MELLETT HASZNÁLHATÓK FEL.**

**JELLEN TÁNYAG
A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEMEN KÉSZÜLT
AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATÁSÁVAL.
PROJEKT AZONOSÍTÓ: EFOP-3.4.3-16-2016-00014**

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE